

جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور خارجه

شماره : ۹۹۵۰/۲۸۶/۲۱۷۹۵۵

تاریخ : ۱۳۹۷/۱۰/۸

دارد

پیوست :

دارد

دارد

نماینده وزارت امور خارجه در شمال و شرق کشور - مشهد

بسمه تعالی

مدیرکل محترم هماهنگی اموراتصادی استانداری خراسان رضوی
ریاست محترم سازمان صنعت ، معدن و تجارت خراسان رضوی
مدیرکل محترم جهاد کشاورزی خراسان رضوی
مدیرکل محترم راهداری و حمل و نقل جاده ای استان خراسان جنوبی
مدیرکل محترم راه و شهرسازی خراسان رضوی
مدیرکل محترم راه آهن خراسان رضوی
ریاست محترم اتاق بازرگانی ، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
ریاست محترم اتحادیه صادرکنندگان صدور خدمات فنی و مهندسی خراسان رضوی
ریاست محترم انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی
ریاست محترم سازمان نظام مهندسی ساختمان خراسان رضوی
مدیرعامل محترم شرکت نمایشگاههای بین المللی خراسان رضوی
موضوع: ارسال خبرنامه هفتگی اقتصادی ترکمنستان (۳۲)

با سلام؛

احتراماً به پیوست تصویر « سی و دومین خبرنامه هفتگی اقتصادی، شامل اهم اخبار اقتصادی، اجتماعی، داخلی و خارجی ترکمنستان» واصله از سفارت کشورمان در عشق آباد جهت ملاحظه و بهره برداری مقتضی ارسال می گردد.

غلامعباس ارباب خالص
مشاور وزیر و رئیس نمایندگی

اداره کل هماهنگی و پایش روابط اقتصادی دوجانبه

اداره کل اوراسیا

سفارت جمهوری اسلامی ایران - عشق آباد

سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران - مرو

باسمه تعالی

خبرنامه اقتصادی هفتگی شماره ۳۲

اهم اخبار اقتصادی داخلی و خارجی ترکمنستان از تاریخ ۹۷/۹/۲۴ لغایت ۹۷/۹/۳۰

الف - اخبار اقتصادی و اجتماعی داخلی ترکمنستان

ثبت ۳۰ مورد معامله در هفته گذشته در بازار بورس کالا و مواد اولیه ترکمنستان

هفته گذشته در بازار بورس کالا و مواد اولیه ترکمنستان ۳۰ معامله به ثبت رسید. به ارزش خارجی تجاری از افغانستان، سوخت دیزل هیدروژنی تولید شده در مجتمع پالایشگاه نفت ترکمن باشی و بنزین از پالایشگاه نفت سیدی و تجاری از فدراسیون روسیه، امارات متحده عربی، انگلیس، ترکیه و ازبکستان کلرید پتاسیم، کربن و ید صنعتی را از کنسرن دولتی ترکمن شیمی خریداری کردند.

همچنین ورق شیشه ورقه ای و نخ پنبه به نیز توسط تجاری از روسیه، ترکیه، افغانستان و ازبکستان کشورهای خریداری شد. ارزش کلی معاملات ۱۹ میلیون و ۸۱۵ هزار دلار آمریکا بود.

به پول محلی تجاری از روسیه و انگلیس محصولات نساجی و نخ پنبه را به ارزش ۱۱ میلیون ۱۹۰ هزار منات خریداری کردند. قیر نفت و الیاف پنبه ای با ارزش بیش از ۱۳ میلیون و ۸۲۰ هزار منات توسط تجار محلی برای مصرف در بازار داخلی خریداری شد.

آماده شدن ترکمنستان برای سرشماری آینده جمعیت و مسکن در سال ۲۰۲۲

کمیته آمار دولتی ترکمنستان گزارش داد که سرشماری جمعیت و مسکن که مصوبه شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد تحت عنوان " سال ۲۰۲۰ برنامه سرشماری جمعیت و مسکن جهانی " است را اجرا خواهد کرد.

رسانه های ترکمنی گزارش دادند که رئیس کمیته آمار دولتی ترکمنستان در یک نشست مطبوعاتی گفت که دولت امورات مربوط به آمارهای تحلیلی را انجام داده و در زمینه ها و بخش های مختلف گزارش داده است. رئیس جمهور ترکمنستان، بر اهمیت توسعه سیستم آماری تاکید کرد و گفت وظیفه ما این است که به طور جامع و کامل مطالعه وضعیت و رشد اقتصاد کشور، فرآیندهای مختلف اجتماعی- اقتصادی، نظم و ترتیب آنها را با جمع آوری، پردازش، تحلیل و خلاصه کردن داده های مربوطه تنظیم نماییم. وی همچنین تاکید کرد که لازم است که کشور به اقتصاد دیجیتالی مجهز شود و یک سیستم دیجیتال برای جمع آوری و پردازش اطلاعات آماری و تقویت الزامات کار در این زمینه تهیه گردد.

اجرای عملیات طراحی بزرگراه عشق آباد - ترکمن آباد

متخصصان اتحادیه صنعتگران و تجار ترکمنستان با کمک وزارتخانه ها و ادارات مختلف، برای چگونگی اجرای پروژه عظیم بزرگراه عشق آباد - ترکمن آباد در حال مطالعه و بررسی هستند. هزینه اجرای این پروژه که قرار است توسط اتحادیه صنعتگران و تجار ترکمنستان اجرا شود، حدود مبلغ ۲ میلیارد دلار ۴۰۰ میلیون است. این بزرگراه یکی از بزرگترین پروژه های حمل و نقل در ترکمنستان است و با احداث آن، ناوگان حمل و نقل به سیستم گسترده ای از جاده ای این کشور به راحتی دسترسی و سریع دسترسی پیدا میکنند و شرایطی را برای تجارت داخلی و خارجی فراهم می کند تا نسبت به تسریع و افزایش تجارت از طریق ترکمنستان اقدام نمایند. همچنین احداث بزرگراه عشق آباد - ترکمن باشی در حال حاضر در دست اجرائی است که با احداث کامل این دو بزرگراه، بندر بین المللی ترکمن باشی در سواحل دریای خزر در غرب این کشور با شهر ترکمن آباد در شرق این کشور براحتی ارتباط برقرار خواهد کرد.

با توجه به طراحی انجام شده، طول بزرگراه عشق آباد - ترکمن آباد ۶۰۰ کیلومتر و عرض آن ۳۴ متر است. این پروژه شامل احداث چندین پل، روگذر و زیرگذر، ایجاد موانع عبور برای ایمنی جهت عبور حیوانات و سایر سازه ها طراحی شده است. قرار است که این بزرگراه سرعت احداث شود. در کنار جاده پارکینگ مناسب برای اتومبیل و کامیون های سنگین و جایگاه های سوخت و گاز نیز تعبیه خواهد داشت.

افزایش تولید و صادرات کود معدنی ترکمنستان در ۱۱ ماهه سال ۲۰۱۸

در ۱۱ ماهه سال جاری تولید کود معدنی در ترکمنستان ۷/۶ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش داشته است. به گفته کمیته آمار دولتی کشور، ارزش صادرات این محصول در این مدت ۹/۵ درصد افزایش بوده است. رشد تولید کود فسفات از ژانویه تا نوامبر ۲۰۱۸ در ترکمنستان ۲۲/۵ درصد بیشتر از مدت مشابه سال قبل بوده است و تولید کود نیتروژن نیز در این مدت ۳/۸ درصد افزایش یافته است. به گفته کارشناسان کمیته آمار دولتی کشور، در سال آینده تولید این محصولات به طور قابل توجهی افزایش خواهد یافت، زیرا کارخانه کاربامید قره بوغاز که بزرگترین پروژه سرمایه گذاری این کشور در این حوزه است، در ماه سپتامبر سال ۲۰۱۸ مورد بهره برداری قرار گرفت و با توجه به ظرفیت طراحی شده این کارخانه انتظار می رود که سالانه ۶۶۰ هزار تن آمونیاک و ۱/۱۵۵ میلیون تن کود اوره تولید کند.

کارخانه جدید دارای دو مزیت رقابتی است: استفاده از مواد اولیه اصلی محلی با کیفیت بالا و حمل و نقل آسان. این کارخانه با آخرین فن آوری های حمل و نقل سریع محصولات مجهز شده است. تجهیزات ویژه بخش تولید توسط شرکت آلمانی FAM برای حمل و نقل اوره با ظرفیت ۱۲۰۰ تن در ساعت در اسکله برای بارگیری کالا به کشتی ها نصب شده است.

یکی از ویژگی های متمایز سیستم حمل و نقل محصولات پایه از کارخانه به ترمینال یک سیستم حمل و نقل محفظه ای است که کاربامید تولید شده در کارخانه به طور مستقیم به ترمینال دریایی از طریق لوله حمل میشود و از آنجا در کشتی ها بارگیری می شود که به طور چشمگیری موجب صرفه جویی در زمان و هزینه حمل و نقل می گردد.

هدف ترکمنستان در توسعه صنعت پردازش گاز

سیاست انرژی ترکمنستان بر روی تنوع تولید در بخش نفت و گاز متمرکز شده است و زیرساختهای آن با ایجاد تاسیسات جدید مدرن متمرکز شده است. در این زمینه، فرآوری گاز طبیعی و تولید انواع جدیدی از محصولات، یک اولویت برای حوزه انرژی است.

در این راستا، چندین پروژه در مجتمع سوخت و انرژی ترکمنستان اجرا می شود. این مجموعه شامل مجموعه شیمیایی گاز برای تولید پلی اتیلن و پلی پروپیلن است که در سال جاری در منطقه کیانلی بالکان به بهره برداری رسید. همچنین کارخانه تولید بنزین که مطابق استاندارد یورو ۵ است، در حال اجرا است. ساخت این کارخانه در منطقه اوودان تپه استان آخال در مرحله پایانی است. این کارخانه به صنعتی سازی مناطق، ایجاد اشتغال جدید و همچنین تقویت قدرت اقتصاد ملی کمک شایانی خواهد کرد.

در سال های اخیر همچنین توجه زیادی به توسعه صنعت پتروشیمی در ترکمنستان نیز داده شده است. از جمله تولید سوخت دیزل مطابق استاندارد **ECO 5** است که به طور کامل مطابق با استانداردهای **Euro 5** و همچنین تولید پلی پروپیلن در مجتمع پتروشیمی ترکمن باشی می باشد.

افزایش تولید نفت و گاز در ترکمنستان

ترکمنستان به عنوان یکی از کشورهای تولید کننده عمده انرژی در جهان شناخته شده و با توجه به ذخایر طبیعی فراوان، مورد توجه بسیاری از کشورها قرار گرفته است. امروزه، بخش صنعت نفت و گاز کشور در زمینه فرآوری هیدروکربن ها و صادرات محصولات شیمیایی، پتروشیمی و گاز از تنوع تولیدات برخوردار است و همراه با گسترش حجم محصولات در مجتمع های سوخت و انرژی، فرآورده های تولیدی نیز در حال افزایش است. کنسرن دولتی ترکمن گاز اعلام کرد که از ماه ژانویه تا نوامبر ۲۰۱۸، تولید محصولات صنعتی در حوزه انرژی نسبت به مدت مشابه سال قبل ۳۲/۷ درصد و صادرات گاز ۴/۱ درصد افزایش داشته است.

میزان افزایش تولیدات مجتمع پالایشگاهی نفت ترکمن باشی در این مدت از افزایش ۴۷/۵ درصدی برخوردار بوده است. ارزش صادرات فرآورده های نفتی از ژانویه تا اکتبر ۲۰۱۸ نسبت به مدت مشابه سال قبل نیز ۵۱ درصد افزایش داشته است.

احداث کارخانه تولید شکر در استان بالکان ولایت برای تامین نیاز داخلی این محصول

در راستای سیاست رسیدن به خودکفائی و تولید کالاهای اساسی در داخل، کارخانه تولید شکر با سرمایه گذاری مشترک و تشکیل یک شرکت سهامی در شهرستان سردار استان بالکان ساخته خواهد شد. تولید سالانه این کارخانه ۱۵۰ هزار تن شکر خواهد بود.

شرکت ترکمنی نوسای یولاری (**Nusay Yollary Individual Enterprise**) پیمانکار اصلی این پروژه است. مبلغ ۲۰۰ میلیون منات برای این پروژه سرمایه گذاری شده است که اعتبار آن از سوی بانک توسعه صنعت و بازرگانی تخصیص داده شده است. ساخت این کارخانه در حال انجام است و طوری برنامه ریزی شده است که در آینده صادرات محصولات این کارخانه امکان پذیر باشد.

تجهیزات این کارخانه از شرکت های معتبر اروپایی از کشورهای آلمان، جمهوری چک، بلاروس، اوکراین خریداری شده است و نصب این تجهیزات به زودی آغاز خواهد شد. نیروگاه گاز برای تولید بخار و دیگر در تاسیسات آن ساخته شده است.

این کارخانه با استفاده از آخرین فن آوری ها و تجهیزات مدرن برای فرآوری مواد خام و تولید شکر ساخته میشود. چغندر قند مورد نیاز از طریق کشاورزان محلی تامین می شود و برای تولید چغندر قند آن بیش از سه هزار هکتار زمین کشاورزی در کشور اختصاص داده شده است. لازم به ذکر است، در حال حاضر شکر مورد نیاز این کشور صد درصد وارداتی است.

احداث کارخانه تولید بنزین و گازوئیل از گاز در ترکمنستان

بر اساس گزارش رسانه های ترکمنستان، مجتمع گاز و مواد شیمیایی در اوودان تپه که در نزدیکی عشق آباد ساخته شده است، اولین تولید کننده بنزین از گاز در جهان مطابق با الزامات یورو ۵ است.

بهره برداری از این کارخانه در تابستان ۲۰۱۹ برنامه ریزی شده است. این کارخانه با مصرف ۱/۸ میلیارد متر مکعب گاز در سال، ۶۰۰ هزار تن بنزین A-92 همچنین ۱۲ هزار تن سوخت دیزل و ۱۱۵ هزار تن گاز مایع در سال تولید خواهد کرد. کل هزینه ساخت این کارخانه تولید بنزین حدود ۱/۷ میلیارد دلار است. با این حال، کل هزینه نهایی پروژه ممکن است با توجه به تورم و سایر فرآیندهای مرتبط با بحران جهانی افزایش یابد.

به گفته کارشناسان، توسعه فن آوری های فرآوری گاز طبیعی برای تولید محصولات نهایی می تواند به این واقعیت منجر شود و تولیدات شیمیایی حاصل از گاز می تواند تبدیل به نوعی جایگزینی برای صادرات گاز از خط لوله شود. البته، فرآوری گاز طبیعی نیاز به سرمایه گذاری قابل توجه در مرحله اولیه است. با این حال، تاثیر اقتصادی چنین کارخانجاتی از منابع گاز نیز بالا است.

تصویب مسیر خط لوله گاز (TAPI) در کشور پاکستان

وزارت دفاع پاکستان اعلام کرد که مسیر خط لوله انتقال گاز ترکمنستان-افغانستان-پاکستان-هند (TAPI) را تأیید کرده است. شرکت ملی گاز در این پروژه، برای انجام نظرسنجی هوایی و انجام کارهای مهندسی بر روی مسیر خط لوله همکاری داشته است. مدیرعامل شرکت ملی گاز این کشور در این زمینه گفت که تملک بیشتر مسیر پروژه TAPI انجام شده و در ادامه با انجام مکان سنجی هوایی برخی از بخش های باقی مانده از مسیر را ظرف یک ماه یا دو ماه آینده انجام می شود.

این مقام همچنین نتایج مذاکرات اخیر با هیئت ترکمنی در اسلام آباد را مثبت ارزیابی کرد و گفت که این دیدار مفید و موثر بود، زیرا ما توانستیم مسائل مختلفی را مورد بحث و بررسی قرار داده و حل و فصل کنیم. مسائلی همچون عملیات احداث، هماهنگی بین والیان استانها، دسترسی مقامات، امضاء پروتکل مجوز انجام عملیات احداث و غیره را حل و فصل کنیم. در مورد طرح پیشنهادی HGA (موافقت نامه کشورهای میزبان)، گفت که امضای این سند تا پایان این یا ماه آینده برگزار خواهد شد.

مدیرعامل شرکت ملی گاز پاکستان همچنین گفت که طراحی دقیق، نظرسنجی توپوگرافی و غیره به پایان رسیده است. به همین ترتیب، قرارداد EPC (مهندسی، تدارکات و ساخت و ساز) در حال حاضر به یک شرکت اروپایی توسط یک کنسرسیوم بین المللی منقذ شده است که مسئولیت انجام این پروژه را به عهده دارد.

حمایت بانک توسعه اسلامی از احداث خط لوله گاز ترانس کاسپین

بانک توسعه اسلامی (IDB) آماده است تا امکان حمایت از پروژه ساخت و ساز خط لوله Trans-Caspian را بررسی کند. مدیر مرکز منطقه ای بانک توسعه اسلامی در مصاحبه با رسانه های آذربایجان، گفت که اگر کشورهای مسیر به احداث خط لوله در بستر دریای خزر به عنوان یک شریک بالقوه با بانک توسعه اسلامی (IDB) علاقمند باشند، این بانک آماده است تا موضوع مربوط به حمایت از این پروژه را مطالعه کند، زیرا احداث پروژه خط لوله انتقال گاز ترانس کاسپین می تواند به رشد و توسعه دو منطقه کلیدی قفقاز و آسیای مرکزی کمک شایانی نماید. وی گفت: "ما معتقدیم احداث پروژه خط لوله انتقال گاز ترانس کاسپین نقش مهمی در تقویت همکاری میان دو کشور عضو بانک توسعه اسلامی یعنی آذربایجان و ترکمنستان ایفا خواهد کرد.

یکی از مهمترین پیگیری کننده احداث پروژه خط لوله انتقال گاز ترانس کاسپین، اتحادیه اروپا است، زیرا این اتحادیه مسائل مربوط به تنوع بخشیدن به عرضه گاز اروپا را یک اهمیت اساسی در نظر دارد و اعتقاد دارد که این پروژه بطور واقع بینانه در این زمینه می تواند همراه با پروژه گاز جنوبی باشد، که برای عرضه گاز طبیعی به اروپا از منطقه خزر در مسیر آذربایجان به گرجستان و ترکیه طراحی شده است.

در این راستا، اتحادیه اروپا در سال ۲۰۱۱، مجوز مذاکره برای به دست آوردن توافقنامه قانونی لازم بین اتحادیه اروپا، آذربایجان و ترکمنستان را برای ساخت این خط لوله انتقال گاز صادر کرد. این بدین معناست که در اتحادیه اروپا از ۸ سال قبل در صدد استفاده از گاز ترکمنستان است، زیرا گاز آذربایجان برای تغذیه یک خط لوله انتقال گاز به اتحادیه اروپا از منطقه خزر نمی تواند پاسخگوی بازار اروپا باشد و صرفه اقتصادی ندارد.

افزایش نرخ مالیات بر واردات الکل و دخانیات در ترکمنستان از ابتدای سال ۲۰۱۹ میلادی

اصلاحات در قانون مالیات در ترکمنستان به اجرا گذاشته خواهد شد. طبق اصلاحات انجام شده، نرخ مالیات غیر مستقیم از نوع خاصی از کالاها و محصولات تغییر کرده است. مالیات بر کالاهای وارداتی الکی ۱۰ درصد افزایش یافته که پیش از این، نرخ مالیات بر ارزش افزوده در آجیو ۵۰ درصد از ارزش گمرکی بود و کمتر از پنج منات در هر لیتر بود. نرخ مالیات غیر مستقیم برای نوشیدنی هایی که حاوی ۲۰ درصد الکل بود، کمتر از ۲۵ منات در هر لیتر بود و برای نوشیدنی هایی که حاوی بیش از ۲۰ درصد الکل هستند ۱۰۰ درصد بود و کمتر از ۴۰ منات در هر لیتر بود.

نرخ مالیات غیر مستقیم نوشیدنی های الکی وارداتی که در تولید، به استثنای واردات برای اهداف پزشکی و همچنین شرکت های دولتی، ۲۰ درصد افزایش یافته است.

میزان مالیات کالاهائی چون توتون و تنباکو وارداتی به ترکمنستان ۱۷ درصد افزایش یافته است. قبل از این، مالیات غیر مستقیم مالیات بر تنباکو ۳۰ درصد بود.

همچنین مالیات بر تولیدات داخلی آجیو، شراب و سایر نوشیدنی های الکلی نیز ۱۰ درصد افزایش یافته است. نرخ مالیات غیر مستقیم بهای نوشیدنی الکل برای خرده فروشی نیز ۱۰ درصد افزایش یافته است.

ب- برگزاری کنفرانس، سمینار، همایش و نمایشگاه :

برگزاری میزگرد درباره چگونگی اجرای اهداف توسعه پایدار (SDG) در ترکمنستان

میز گرد گفتگو در مورد اجرای اهداف توسعه پایدار در ترکمنستان با حضور نمایندگان وزارتخانه ها و ادارات بخش های، رؤسای دفاتر نمایندگی سازمان ها و ادارات سازمان ملل متحد مقیم این کشور در وزارت امور خارجه برگزار گردید.

معاون وزیر دارایی و اقتصاد ترکمنستان، در سخنرانی در این میزگرد، خاطر نشان کرد که اجرای توسعه روستاها یکی از اولویت های مهم توسعه اقتصادی کشور است که رئیس جمهور بر آن تاکید دارد. بر همین مبنا در سال ۲۰۱۸ پایه و اساس اجرای ۱۴۸ مورد از اهداف ۱۶۹ گانه اهداف توسعه پایدار (SDG) را که ترکمنستان در میان مدت در سه حوزه کلیدی و استراتژیکی اقتصادی، اجتماعی و امنیت محیط زیست بنا نهاده است، آنرا دنبال کرده است.

نماینده سازمان ملل متحد در ترکمنستان نیز طی سخنانی از تعاملات سازنده سیستم این کشور با سازمانهای بین المللی در این خصوص اشاره کرد و گفت که ترکمنستان یکی از اولین کشورهای منطقه بود که اولویت های توسعه پایدار را برای ۱۵ سال آینده تعیین کند. وی همچنین در سخنرانی خود، در مورد توان ملی این کشور برای اجرای داوطلبانه این سند مطالبی را بیان نمود و پیشنهاد داد که مراحل تهیه گزارش در سطح ملی تهیه شود.

دیگر سخنرانان در سخنان خود از تدوین "فرم گزارش دهی نمونه برای دستیابی به دستورالعملهای الگوریتم و متدولوژیکی برای تهیه یک یادداشت تحلیلی" و "روش سنجش نمونه گیری برای سنجش پذیرش شاخص های اهداف توسعه پایدار (SDG) پذیرفته شده توسط ترکمنستان" را مورد بررسی قرار دادند.

در جریان این بحث ها، شرکت کنندگان به این نکته اشاره کردند که روند اجرای این پروژه در ترکمنستان یک سیستم هماهنگ است که نقش مهمی در مسئله نظارت و ارزیابی دارد؛ زیرا معرفی اهداف توسعه پایدار (SDG) با هدف بهبود شاخص های توسعه در اقتصاد به عنوان یک عامل مهم در نظر گرفته شده است.

برگزاری نمایشگاه کالاهای صادراتی ترکیه در عشق آباد

نمایشگاه کالاهای صادراتی ترکیه توسط اتاق بازرگانی و صنعتی ترکمنستان و با همکاری شرکت ترکیه ای **Meridýen Uluslararası Fuarçılık** به مدت سه روز در عشق آباد برگزار شد.

این نمایشگاه به عنوان یک زمینه موثر برای معرفی طیف گسترده ای از تولیدات صنعتی شرکتهای ترکیه و برای تبادل پیشرفت های جدید، بازرنگری تخصصی به منظور ایجاد انگیزه جدید برای همکاری اقتصادی و گسترش حوزه فعالیت تجاری دو کشور می باشد. نمایندگان سازمانهای دولتی ترکیه، مدیران ارشد و متخصصین ۷۰ شرکت که علاقمند به توسعه پایدار همکاری تجاری و بازرگانی با ترکمنستان در این نمایشگاه حضور داشتند.

در این نمایشگاه تولیدات صادراتی ترکیه از جمله تجهیزات و قطعات یدکی برای بخشهای صنعتی و کشاورزی، مصالح ساختمانی، لوازم خانگی و الکترونیک، مبلمان منزل و اداری، نساجی، مواد شیمیایی، عطر، محصولات غذایی و دیگر کالاها در معرض دید بازدید کنندگان گذاشته شد.

برنامه ریزی جهت برگزاری اولین همایش اقتصادی خزر در ماه اگوست ۲۰۱۹

با توجه به مصوبات نهایی نشست سران ۵ کشور ساحلی دریای خزر و تاکید بر توسعه فعالیت های اقتصادی در منطقه، ترکمنستان تصمیم دارد که اولین همایش اقتصادی خزر را در ماه اگوست سال ۲۰۱۹ در این کشور برگزار نماید. برای اجرای عملی طرحهای اقتصادی، کمیته ویژه ای در ترکمنستان تشکیل شده و مسائل مهم سازمانی در این خصوص مورد بررسی قرار گرفته است و چند پیشنهاد شامل سازماندهی همایش اقتصادی و سایر برنامه ها در این چارچوب برای برگزاری این همایش در منطقه گردشگری ملی آوازه در تاریخ ۱۲ اوت ۲۰۱۹ برنامه ریزی شده است.

همچنین پیشنهاد شده است که مرکز هماهنگی در وزارت امور خارجه برای تهیه جامع برای اولین همایش اقتصادی خزر تاسیس شود. در این زمینه، پیش نویس برگزاری این همایش جهت بررسی و اظهار نظر به رئیس جمهور ارائه شده است. رئیس جمهور ترکمنستان در این خصوص تأکید کرد که توسعه همکاری های پرثمر با کشورهای خزر، یکی از اولویت های سیاست ترکمنستان است. اهمیت

تایید فهرست نمایشگاه ها، نمایشگاه ها، کنفرانس ها و جشنواره ها تا سال ۲۰۱۹

در جلسه هیئت دولت در ۱۴ دسامبر، رئیس جمهور ترکمنستان این مصوبه ای را امضا کرد که بر اساس آن وزارتخانه ها و ادارات را برای سازماندهی و برگزاری نمایشگاه ها، نمایشگاه ها، کنفرانس ها و جشنواره ها در سال ۲۰۱۹ موظف شدند. در این راستا وزارتخانه ها و ادارات، ادارات مناطق موظف شدند که نسبت به ارائه خدمات به اتاق بازرگانی اقدام نمایند.

در این راستا، رئیس جمهور خاطر نشان کرد که کشور ما علاقه مند به جذب سرمایه گذاری و دانش است و این رویدادها فرصت خوبی برای مطالعه تحولات خارجی در زمینه های مختلف اقتصادی، تجاری، تولید و فن آوری است. رئیس جمهور همچنین اهمیت کنفرانس ها و نمایشگاه ها در کشور را در توسعه همکاری بین المللی کارآمد و به دست آوردن تجربه توسط متخصصان وزارت ها و ادارات اشاره کرد که به نوبه خود برای کسب موفقیت و استفاده از پتانسیل تولید کشور در جهات گوناگون اهمیت بسزائی دارد.

ج - روابط دوجانبه و چندجانبه اقتصادی ترکمنستان :

تلاش تجار اتریشی جهت توسعه صادرات به آسیای مرکزی بویژه ترکمنستان

شرکت های اتریشی اندریتز، داپلمایر، ILF، و لیبهر در حال حاضر در منطقه فعال هستند، بزرگترین صادرکنندگان تکنولوژی پیشرفته به آسیای میانه بوده و در حال توسعه تجارت در این منطقه هستند. چند شرکت اتریشی دیگر هم به تازگی وارد بازار این منطقه شده در حال مطالعه فرصت های بازاریابی در حوزه

فناوری و تجهیزات برای مراقبت های بهداشتی، کشاورزی، نفت و گاز و دیگر حوزه ها هستند تا فعالیت خود را در این منطقه توسعه دهند.

سایت خبری اتریشی **Boerse-express** نوشت که شرکت **AIR6 Systems** به دنبال همکاری در آسیای میانه برای استفاده از فن آوری های پیشرفته هواپیماهای بدون سرنشین برای استفاده در کشاورزی، نقشه برداری و ساخت و ساز است. همچنین شرکت اتریشی **Glaunach** نیز یکی از تولید کننده های معتبر جهان از جذب های صوتی فیبری، علاقه مند به توسعه تجارت در بخش نفت و گاز کشورهای آسیای مرکزی است.

علت علاقمندی تجار اتریشی در این منطقه این است که اقتصاد کشورهای آسیای مرکزی یکی از سریعترین رشد اقتصادی در جهان را طی می کند و در چشم انداز آینده بطور گسترده برای صادرکنندگان آماده ارائه تجهیزات با کیفیت بالا را مهیا می کند.

چند شرکت اتریشی در ترکمنستان مشغول فعالیت هستند و چندین پروژه کلیدی را در دست اجرا دارند، به عنوان مثال شرکت **Lisec Maschinenbau**، سازنده تجهیزات برای صنعت شیشه، تجهیز یک کارخانه شیشه جدید که در استان آخال افتتاح شده است مبادرت نموده است. شرکت **Heidelberger Druckmaschinen** که در صنعت چاپ در جهان شناخته شده است، از سال ۲۰۰۰ در ترکمنستان فعال است. کشاورزان ترکمنستان نیز ارتباط تجاری خوبی با حوزه کشاورزی اتریش دارند.

علاوه بر این شرکت مهندسی **ILF Consulting Engineers** که خدمات مشاوره ای پروژه فرودگاه بین المللی عشق آباد را ارائه داده، نمونه ای دیگر از همکاری موثر ترکمنستان و اتریش در بخش حمل و نقل است.

ترکمنستان و اتریش دارای سابقه همکاری طولانی مدت هستند. در ماه ژوئن گذشته ۲۰۱۷ اتحادیه صنعتگران و تجار ترکمنستان نمایندگی خود را در وین افتتاح کرد. کارشناسان حوزه تجاری خاطر نشان میکنند نشانه های رشد تجارت متقابل بین دو کشور در آینده وجود دارد، در این راستا تجار اتریشی قصد دارد صادرات خود را به آسیای مرکزی بویژه ترکمنستان افزایش دهند.

بررسی فرصت های سرمایه گذاری در ترکمنستان توسط تجار عربستان سعودی

هیئتی تجاری از عربستان سعودی با هدف شناسائی فرصت های سرمایه گذاری در ترکمنستان به این کشور سفر کرد. خبرگزاری عرب نیوز در این خصوص گزارش داد که نمایندگان محافل تجاری عربستان سعودی در این سفر با مسئولین بانک امور اقتصادی خارجی ترکمنستان و مقامات وزارتخانه های صنعت و تجارت، و مدیران اتحادیه صنعتگران و تجار ترکمنستان دیدار و گفتگو کردند.

لازم به ذکر است که پیش از این گزارش شده است که ترکمنستان علاقمند سرمایه گذاری شرکت های نفتی عربستان سعودی، از جمله آرامکو در این کشور است. این شرکت در حال سرمایه گذاری در تولید نفت و گاز در کشورهای دارای دسترسی به دریای خزر از جمله ترکمنستان، که دارای منابع گسترده انرژی است، می باشد. شایان ذکر است که عربستان سعودی حمایت مالی خود را از ساخت خط لوله گاز ترکمنستان-افغانستان-پاکستان- هند (TAPI) اعلام نموده است.

تاکید ترکمنستان و اوکراین بر توسعه همکاریهای اقتصادی دوجانبه

هیئتی از وزارت امور خارجه ترکمنستان با معاون وزیر خارجه اوکراین دیدار و در خصوص توسعه روابط بویژه در حوزه اقتصادی و تجاری بحث و گفتگو کرد. در این دیدار طرفین با توجه به سطح بالایی از روابط دوجانبه بین دو کشور، بر ضرورت تقویت همکاری دوجانبه ثمربخش با حفظ منافع متقابل تأکید کردند. همچنین در این دیدار دو طرفین مسائل مربوط به توسعه همکاری های دوجانبه در حوزه های سیاسی، تجاری، اقتصادی، فرهنگی را مورد بحث قرار دادند.

بنابه به گزارش واصله تجارت خارجی اوکراین با ترکمنستان در سال ۲۰۱۶ مبلغ ۴۴۰ میلیون دلار بوده است. اقلام اصلی صادرات از اوکراین به ترکمنستان انواع تجهیزات و ماشین آلات راه آهن، محصولات کشاورزی و صنعتی، کالاهای صنایع شیمیایی، دارویی و صنایع چوب بوده است. صادرات ترکمنستان به اوکراین عمدتاً شامل محصولات پالایش شده نفتی، پشم، پنبه و منسوجات بوده است.

علاقمندی ترکمنستان به تقویت روابط دوجانبه با گرجستان در حوزه حمل و نقل و انرژی

رئیس جمهور ترکمنستان ضمن تبریک به زوربیاشویلی همتای گرجی خود جهت پیروزی در انتخابات ریاست جمهوری گرجستان و آرزوی سلامت و موفقیت های بزرگ در تمامی امور همراه با پیشرفت و رفاه مردم گرجستان گفت که از توسعه روابط دوستانه بین دو کشور استقبال میکند و اعتماد به نفس در توسعه هرچه بیشتر و تقویت روابط دوجانبه را در مسیر منافع دو کشور و دو ملت میداند.

در ماه نوامبر سال ۲۰۱۷، عشق آباد میزبان وزیر خارجه گرجستان بود که در نشست با معاون نخست و وزیر امور خارجه ترکمنستان، ضمن گفتگو در خصوص سیاست انرژی ترکمنستان، طرفین علاقمندی خود را به تقویت تلاش ها در جهت توسعه همکاری های بین المللی در حوزه حمل و نقل و انرژی ابراز نمودند.

تفلیس پیشتر اعلام کرده بود که گرجستان پیوند دهنده مهم راه آهن، حمل و نقل و انرژی در قفقاز جنوبی است و آماده ارائه خدمات حمل و نقل قابل اعتماد و ایمن از حوزه دریای خزر و آسیای مرکزی از طریق خاک خود به ترکیه و اروپا است. علاوه بر این، عشق آباد و تفلیس پروژه های مربوط به ایجاد زیرساخت های حمل و نقل و ترانزیت بین مناطق دریای خزر و دریای سیاه را بررسی کردند که بهره برداری از آنها باعث تقویت همگرایی بین کشورهای منطقه با کشورهای اروپایی و خاورمیانه خواهد بود.

گسترش روابط شبکه ترانزیتی بین ازبکستان با ترکمنستان در نقطه مرزی

هیئت دولت ازبکستان در جلسه خود تصمیم گرفت قوانین حمل و نقل را از طریق خاک خود در نقاط مرزی تسهیل نماید است اصلاحات در چارچوب تسهیل مقررات در بخش حمل و نقل به اجرا در آمد.

بنابراین این مصوبه، به منظور ایجاد شرایط مطلوب برای حمل و نقل خارجی، دوره زمانی که توقف وسایل نقلیه حمل و نقل و ترانزیتی در این کشور به سه تا پنج روز از تاریخ ورود افزایش داده میشود. علاوه بر این، فهرست مسیرهایی که برای حمل و نقل جاده ای از کامیونهای خارجی در خاک خود را از تاریخ ۹ دسامبر ۲۰۱۱ استفاده می شود به ۴۷ مسیر جدید که بیشتر آنها از مرز ترکمنستان - ازبکستان و تاجیکستان - ازبکستان است،

افزایش می یابد. به طور خاص، علاوه بر ۲۴ مسیر حمل و نقل موجود با مرز ترکمنستان، ۱۲ مسیر در جهت تاجیکستان و قزاقستان از مراکز بازرسی مرزی باز گشائی می شود که شامل :

• نقطه مرزی **Karakalpakstan**، ورودی از ایست بازرسی ترکمنستان در منطقه کونیا- اورگنچ در استان داش آغوز ترکمنستان؛

• دریوزا در منطقه خوارزم، ورود از ایستگاه بازرسی گوزوژاک استان لباب ترکمنستان ؛

• منطقه آلات - بخارا، ورود از ایستگاه بازرسی ترکمنستان فراب در استان لباب.

ترکمنستان و ازبکستان عضو کریدور حمل و نقل و ترانزیت آسیای مرکزی و خاورمیانه (ازبکستان-ترکمنستان-ایران- عمان) هستند. این پروژه دارای اهمیت زیادی در راهبرد حمل و نقل و ارتباطات هر دو کشور است. پل راه آهن و جاده ای در سراسر آمودریا در مسیر ترکمن آباد- فاراب که در سال ۲۰۱۷ به بهره برداری رسیده است، فرصت هایی را برای عشق آباد و تاشکند جهت ترویج پروژه بزرگراه حمل و نقل و ارتباطات ازبکستان- ترکمنستان- خزر- قفقاز جنوبی ایجاد کرد با دسترسی به بنادر دریای سیاه از گرجستان، ترکیه، رومانی به فراتر از آن نیز دسترسی پیدا میکند.

عبور محموله حمل شده از افغانستان به آذربایجان در مسیر کریدور لاجورد از ترکمنستان

در اجرای آزمایشی حمل محموله و ترانزیت در مسیر کریدور لاجورد "Lapis Lazuli" (افغانستان- ترکمنستان- آذربایجان- گرجستان- ترکیه) که به موجب توافقنامه همکاری های ترانزیت و حمل و نقل بین کشورهای عضو تاسیس گردیده است، اولین محموله که از هرات افغانستان حرکت کرده بود با رسیدن به شهر عشق آباد و عبور از این شهر به شوس بندر ترکمن باشی ادامه مسیر داد.

حمل این محموله از شهر هرات آغاز شده به بندر دریای بین المللی ترکمن باشی منتهی شده و از آنجا از طریق کشتی رو-رو با عبور از دریای خزر توسط کشتی به آذربایجان حمل شده و از طریق گرجستان به سمت ترکیه ادامه مسیر می دهد.

افغانستان برای عرضه محصولات کشاورزی خود به بازارهای جهانی و بویژه ترکیه و کشورهای اروپائی این مسیر را انتخاب کرده است. این امر انگیزه زیادی برای افغانستان است که تضمین کننده صدور محصولات این کشور به بازارهای بین المللی است. بخش عمده ای از زیرساخت های آن در حال حاضر احداث شده است، اما ضرورت دارد برخی از زیرساختهای دیگر جهت مدرنیزه کردن این مسیر ساخته شود که تکمیل مسیر می تواند در منطقه برای توسعه صادرات موثر و مفید واقع شود.

www.turkmenistan.gov.tm منابع:

www.mfa.gov.tm

www.en.trend.az

www.Tdh.gov.tm

www.orient.tm

تهیه و تنظیم : طاهری - رایزن اقتصادی سفارت